

Kvittering på innsendt svar på Høring - forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

Saksnummer: 26/1454

Sak: Høring - forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (helseberedskapsloven)

Levert: 07.04.2026 21:59

Svarstype: Med merknader

Jeg svarte som: Bruker- og interesseorganisasjon

Avsender: Landsforbundet for offentlige pensjonister

Kontaktperson: Wenche Sandlie

Kontakt e-post: post@lop.no

Høring - forslag til ny lov om helsemessig og sosial beredskap (Helseberedskapsloven)

Landsforbundet for offentlige pensjonister (heretter LOP), støtter at helse- og sosial beredskap settes på dagsorden, og at lovverket oppdateres. Særlig viktig er dette for utsatte grupper, som ofte rammes hardt i krise, krig og konflikt.

Særlig gjelder dette de eldste eldre, som gjennom ulike reformer; som for eksempel «Leve hele livet» og «Bo trygt hjemme» - reformene, forventes å bo hjemme lengst mulig, både alene og i digitalt utenforskap. Det er viktig at også de eldste skal føle seg trygge og ivaretatt i en krise, krig eller konflikt, noe vi erfarte ikke var tilfelle under koronapandemien.

LOP vil fremheve følgende tre punkter i sin høring:

1. Derogasjonsforskrifter.
2. Bruk av pensjonister – tjenesteplikt og økt aldersgrense til 72 år.
3. Særlig utsatte grupper, herunder eldre.

Ad punkt 1. Derogasjonsforskrifter

LOP vil påpeke og presisere at ingen forskrifter bør gis som bryter med Grunnloven eller Menneskerettighetskonvensjonen. Dette bør etter vårt syn lovfestes. Hvis det kun kommer frem i forarbeidene, kan det fort bli glemt i krise, krig eller konflikt.

Men det forutsettes ved en derogasjonsforskrift at pasient- og bruker rettigheter ikke svekkes for særlig utsatte grupper. Samt at kommunene, selv ved en midlertidig omlegging, gir særlig utsatte grupper nødvendig og forsvarlig helsehjelp.

Ad punkt 2. Bruk av pensjonister - tjenesteplikt og økt aldersgrense til 72 år.

Viser til høringsnotatets kapittel 20 og 21.

LOP mener at man på permanent basis bør inkludere fritak for avkortning av pensjon ved mobilisering av pensjonister i forbindelse med krisehåndtering. Pensjonister er

en ressurs som har lang erfaring og mye kompetanse som kan komme til nytte i en beredskapssituasjon.

LOP støtter forslaget om å utvide aldersgrensen fra 65 til 72 år for tjenesteplikt og beordring i kriser, krig og konflikt. Men det forutsetter at de sosiale og økonomiske rettighetene må følge med når aldersgrensen utvides. Det betyr at alle opp til 72 år har de samme rettighetene til sykepenger, permisjon og andre rettigheter man har i arbeidslivet.

Ad punkt 3. Særlig utsatte grupper, herunder eldre.

Som nevnt i innledningen vil vi særlig rette søkelys på sårbare gruppe, og deres behov for bistand og hjelp i krise, krig og konflikt.

Digitalt utenforskap

I Norge er det anslått at 850 000 (2025 -tall fra Norges institusjon for menneskerettigheter) lever i et digitalt utenforskap, herunder svært mange eldre. I en beredskapssituasjon er det viktig at denne delen av befolkningen også får nødvendig informasjon. LOP ber om at dette innarbeides særskilt.

Tilgang på medisiner

I og med at vi at vi lever stadig lenger, betyr det at vi også lever lenger med sykdom. Da er det avgjørende at man har tilgang på medisiner, som er livsviktige, også i krise, krig og konflikt.

LOP ber om at man i beredskapsøyemed sørger for å ha nødvendig beredskapslager av livsnødvendige medisiner, som f.eks. insulin, hjertemedisiner mm.

LOP mener at det igjen bør opprettes et medisinaldepot, for å sikre tilgang til medisiner, her bør også kommunene ha nødvendige lagre. Regjeringen bør se på dette i forbindelse med Helseberedskapsloven.

Hjemmetjenester i kommunene

Vi vet at presset kan bli svært høyt på helsepersonell i kommunene i forbindelse med krise, krig og konflikt. Da er det viktig at dette ikke går på bekostning av de sårbare gruppene av befolkningen. Som nevnt over, bor nå stadig flere av våre eldste eldre hjemme, og er avhengig av hjelp og bistand i hjemmet.

LOP vil understreke viktigheten av å sørge for at de sårbare gruppene blir skjermet, herunder mennesker med nedsatt funksjonsevne, eldre og mennesker med særlige behov, så langt det er mulig, og at de sikres nødvendig hjelp og bistand, slik at man så langt det råd er unngår at det går utover deres liv og helse.

Vennlig hilsen

Landsforbundet for offentlige pensjonister

Rannveig Bærheim

Styreleder

Karin Ståhl Woldseth

Leder Helse- og velferdsutvalget

Alle svar må gjennom en manuell godkjenning før de blir synlige på regjeringen.no.